

Yüksək etimad nümunəsi

ABŞ Azərbaycanın suverenliyinin, müstəqilliyinin və ərazi bütövlüyünün sarsılmaz dəstəkçisidir

"Ölkələrimiz birgə işləmək sahəsində zəngin tarixə malikdir və mən qarşıdan gələn illərdə əldə edə biləcəyimiz möhtəşəm məqamları səbirsizliklə gözləyirəm. Azərbaycanın tərəfdaşımız İsrailə dəstəyini və onunla dostluğunu dəyərləndirir, ölkənizin və Ermənistanın regiona sülh gətirmək üçün atdığı addımları alqışlayıram.

Ölkələrimiz uğurlara doğru sürətlə irəlilədikcə Sizinlə işləməyi səbirsizliklə gözləyirəm. Birləşmiş Ştatlar Azərbaycanın suverenliyinin, müstəqilliyinin və ərazi bütövlüyünün sarsılmaz dəstəkçisi olaraq qalır".

Bu səmimi fikirlər Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidenti Donald Trampın Prezident İlham Əliyevə Novruz bayramı münasibətilə ünvanladığı təbrik məktubunda yer alıb. Ağ Ev Administrasiyasını Azərbaycanın suverenliyinin, müstəqilliyinin və ərazi bütövlüyünün sarsılmaz dəstəkçisi kimi təqdim edən ABŞ-nin 47-ci prezidenti eyni zamanda İlham Əliyevin regionda həyata keçirdiyi sülh siyasətinə də öz dəstəyini nümayiş etdirib.

Ümumiyyətlə, Azərbaycan-ABŞ münasibətlərinə gəlincə, iki dövlət arasında tərəfdaşlığın 33 ildən artıq tarixi vardır. Bu illər ərzində ölkələrimiz arasında bərabərlik, qarşılıqlı hörmət və enerji təhlükəsizliyi, sülhməramlı əməliyyatlar, terrorla mübarizə və digər sahələr daxil olmaqla uğurlu əməkdaşlıq ənənələri formalaşılıb. İki ölkə arasında siyasi əlaqələr dinamik olaraq inkişaf edir. ABŞ Azərbaycanın müstəqilliyini 25 dekabr 1991-ci ildə tanıyıb, diplomatik münasibətlər isə 28 fevral 1992-ci ildə qurulub. Azərbaycanın ABŞ-də səfirliyi 6 mart 1992-ci ildə, ABŞ-nin Azərbaycanda səfirliyi isə həmin ilin 16 martında açılıb. Azərbaycan Respublikası və Amerika Birləşmiş Ştatları arasında 90-a yaxın sənəd imzalanıb və genişmiqyaslı əməkdaşlıq üçün müvafiq normativ-hüquqi baza yaradılıb. Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisində Azərbaycan-ABŞ parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupu 1997-ci ildən fəaliyyət göstərir.

Öncə onu vurğulayaq ki, məhz Donald Trampın birinci prezidentlik dövründə Azərbaycan ilə Birləşmiş Ştatlar arasında dostluq və əməkdaşlıq münasibətləri daha da möhkəmlənib. Bunu ötən ilin noyabr ayının 25-də Prezident İlham Əliyevin qələbə münasibətilə Donald Trampa etdiyi telefon zəngi zamanı liderlərin danışığında eşitməmişik. İlham Əliyev seçkilərdə inamlı qələbənin Amerika xalqının Donald Trampın yürütdüyü siyasi xəttə böyük dəstək və etimadının aşkar ifadəsi olduğunu vurğulayaraq qeyd etmişdir ki, Donald Trampın fəaliyyəti dünyada təhlükəsizliyin təmin olunmasında daha da önəmli rol oynayacaq.

Birinci prezidentlik dövründə Azərbaycan ilə ABŞ arasında dostluq və əməkdaşlığın möhkəmlənməsinə Donald Trampın xüsusi diqqət ayırdığını deyən dövlətimizin başçısı ikitərəfli əlaqələrin irəli aparılması üçün birgə söylər göstəriləcəyinə ümidvarlığını bildirmişdir. Prezident Donald Tramp öz növbəsində səmimi təbriklərə görə İlham Əliyevə dərin təşəkkürünü bildirərək ölkələrimiz ara-

sında əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi məqsədilə birgə söylərlə çalışmanın vacibliyini vurğulamışdır.

Yanvarın 21-də də Azərbaycan Prezidenti ABŞ-nin 47-ci Prezidenti kimi fəaliyyətə başlaması münasibətilə D.Trampa ünvanladığı məktubda da bir daha əminliyini bildirmişdir ki, onun gələcək fəaliyyəti dünyada sülhün təşviqində, beynəlxalq təhlükəsizliyin gücləndirilməsində önəmli rol oynayacaq.

İlham Əliyev ABŞ-nin müttəfiqlərinin enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasına xidmət edən, enerji sahəsində xoş ənənələrə əsaslanan və möhkəm təməllər üzərində qurulmuş əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirmiş, ölkəmizin enerji siyasətinə Donald Trampın verdiyi daimi dəstəyi xüsusi vurğulamışdır: "İnanıram ki, Sizin yeni prezidentliyiniz dövründə Azərbaycan ilə Amerika Birləşmiş Ştatları arasında dostluq və əməkdaşlıq münasibətləri daha da möhkəmlənəcək və yeni məzmun kəsb edəcəkdir".

Aprelin 9-da ADA Universitetində "Yeni dünya nizamına doğru" mövzusunda keçirilən beynəlxalq forumda Prezident İlham Əliyev Azərbaycan-ABŞ münasibətlərinə bir daha toxunaraq son illərdəki əlaqələri dəyərləndirib. Prezident qeyd edib ki, Azərbaycan hər zaman ABŞ ilə münasibətlərin yüksək səviyyədə olmasını istəyib.

İlham Əliyevin Prezident kimi fəaliyyətə başladığı 2003-cü ildə əlaqələr yeni mərhələyə qədəm qoyub. Həmin zaman ABŞ Prezidenti Corc Buş Azərbaycanla əlaqələrin inkişaf etdirilməsində çox maraqlı olub. Həmin zaman hər iki ölkə qarşılıqlı dəstəyi yüksək qiymətləndirib və ikitərəfli əlaqələrin strateji əhəmiyyətini açıq şəkildə bəyan edib. Azərbaycan Əfqanıstanda və İraqda əməliyyatlara qoşulan ilk qeyri-NATO ölkələri arasında idi. Bu, ABŞ Administrasiyasının müraciətinə əsasən olmuşdu. Azərbaycan təkcə çox sayda hərbiçiləri vasitəsilə fiziki dəstəyi deyil, həm də istər hava yolu və ya yerüstü vasitələr və Xəzər dənizi vasitəsilə Əfqanıstana mühüm nəqliyyat əlaqəsini təmin edib. Bu, Prezident Buş Administrasiyası dövründə ABŞ hökuməti tərəfindən yüksək qiymətləndirilib. Prezident Buşun səlahiyyət müddəti başa çatandan sonra vəziyyət ciddi şəkildə olmasa da, bir qədər dəyişib.

Lakin Bayden-Blinken Administrasiyası dövründə ABŞ ilə Azərbaycan arasında münasibətlər böhran vəziyyətində olan münasibətlər kimi səciyyələndirilə bilər. İlham Əliyev vurğulayıb ki, vəziyyətin bu hala gəlməsinin səbəbkarı Azərbaycan olmayıb: "Biz dünyanın ən güclü ölkəsi olan ABŞ ilə hər zaman yaxşı münasibətlərimizin olmasını istəmişik. Bu, cənab Blinkenin rəhbərlik etdiyi Dövlət Departamentinin yürütdüyü anti-Azərbaycan siyasəti və Prezident Bayden Administrasiyasında olan anti-Azərbaycan mövqeli bir çox şəxslər üzündən baş verdi. Mən Azərbaycanda məyusluğa səbəb olmuş müxtəlif faktları qeyd edə bilərəm. Düşünürəm ki, cəmi birini - Azərbaycana qarşı sanksiyaların yenidən necə tətbiq olunmasını söyləmək kifayətdir. ABŞ-nin Azərbaycana ehtiyacı olanda Azərbayca-

na münasibətdə ayrı-seçkiliyi nümayiş etdirən Azadlığa Dəstək Aktına "907-ci düzəliş" müvəqqəti olaraq dayandırıldı. ABŞ-nin hər bir prezidenti hər il bunu dayandırır. Lakin Bayden-Blinken Administrasiyası Əfqanıstandan qaçan kimi, bunu onların necə etdiyini hamımız gördük, - onlar bizə qarşı bu düzəlişi yenidən tətbiq etdilər. Belə nankor olmaq administrasiyanın özünə də ziyan verir. Çünki bundan sonra onlara kim etimad edəcəkdiniz? Bizim Bayden-Blinken komandasına etimad səviyyəmiz sıfıra bərabər idi. Münasibətlərimiz dərin böhran içərisində idi".

Dövlət başçısı deyib ki, Bayden-Blinken dövründə ABŞ Ermənistanla münasibətdə birtərəfli mövqe tutub. Bu, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi başlayan bəri ilk dəfə idi ki, rəsmi şəkildə baş verirdi. Ötən il aprelin 5-də keçirilən görüş, qondarma "Avropa Sülh Fondu"nun silah almaq üçün Ermənistanla ilk tranşını ayırması, Prezident Donald Trampın səlahiyyətlərinin icrasına başlamazdan 5 gün əvvəl ABŞ ilə Ermənistan arasında imzalanmış strateji tərəfdaşlıq bəyannaməsi və digər proseslər Bayden-Blinken Administrasiyasının anti-Azərbaycan addımlarının tərkib hissəsi idi.

Prezident qeyd edib ki, Bayden-Blinken komandası hakimiyyətdən gedən kimi, Azərbaycana qarşı bütün bu insinuasialar dərhal dayandırılıb. "Washington Post", "New York Times", "Politico" və s. kimi Azərbaycana qarşı çox aqressiv olan, Prezident Trampın "feyk xəbərlər" adlandırdığı media ölkəmiz haqqında çirkin məqalələr dərc etməyə son qoyub.

Artıq Tramp Administrasiyasının üzvləri ilə Azərbaycan nümayəndə heyəti arasında müxtəlif səviyyələrdə yüksək səviyyəli təmasların baş tutduğunu deyən dövlət başçısı vurğulayıb ki, Tramp Administrasiyasının gündəliyi nəzərə alınsa, münasibətlərdə tərəfdaşlığı gücləndirmək üçün çox yaxşı imkan var. Çünki Azərbaycan Cənubi Qafqazın aparıcı ölkəsidir. Qlobal Cənubun bir hissəsi olan, 4 il uğurlu sədrlik etdiyi Qoşulmama Hərəkətində güclü mövqeyə, Mərkəzi Asiya regionu ilə güclü əlaqələrə malik olan, imkanları, iqtisadi potensialı, enerji ehtiyatları, gücünü paradlarda deyil, döyüş meydanında nümayiş etdirmiş ordusu və hər kəslə siyasi əlaqələri olan Azərbaycan ABŞ üçün çox mühüm tərəfdaş ola bilər: "Biz bunun olmasını istəyirik. Biz bunun baş verdiyini görürük, eyni zamanda başa düşürük ki, indi Prezident Tramp və komandası global gündəlikdə duran daha aktual və mühüm məsələlərlə məşğuldur. Ona görə də biz yeni administrasiya ilə çox güclü, proqnozlaşdırılabilən, uzunmüddətli strateji əlaqələrə başlayacağımız və ya ola bilsin ki, yenidən başlayacağımız vaxtı gözləyirik".

Göründüyü kimi, Azərbaycanla ABŞ, İlham Əliyevlə Donald Tramp arasında münasibətlər səmimi xarakter daşıyır. Bütün bunlara əsasən deyə bilərik ki, iki ölkənin liderləri arasında olan belə münasibət Azərbaycan-ABŞ əməkdaşlığında yeni səhifə açacaq.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"